

การกำหนดชื่อสาขาวิชาในการกำหนด
ตำแหน่งทางวิชาการ
และการเทียบเคียงสาขาวิชาที่เคยกำหนดไปแล้ว

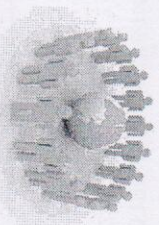
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2561

เดิม ก.พ.อ. ได้ประกาศกำหนดสาขาวิชา
เป็นแนวทางปฏิบัติทั่วไป โดยอิงเกณฑ์จำแนก
สาขาวิชาของ UNESCO-ISCED (International
Standard Classification of Education)
แต่ มีหลายเหตุผลที่ส่งผลให้ประกาศ ก.พ.อ. เดิม
ไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ประกาศ ก.พ.อ. กำหนดให้ระบุสาขาวิชาของ
ตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อแสดงถึงความเชี่ยวชาญ
เฉพาะของบุคคล

สภาพปัญหาปัจจุบัน

- สถาบันอุดมศึกษาให้ความสำคัญกับการกำหนดสาขาวิชา
เชี่ยวชาญเฉพาะค่อนข้างน้อย
- ผู้ข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้กำหนดสาขาวิชา
เชี่ยวชาญเฉพาะเอง
- กำหนดสาขาวิชาเชี่ยวชาญเฉพาะตามชื่อหลักสูตร ภาควิชา
คณะ หรือสถาบัน (ซึ่งกำหนดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ที่แตกต่าง
ออกไป)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

Office of the Higher Education Commission

<http://www.nua.go.th>

สภาพปัญหาปัจจุบัน (ต่อ)

- พัฒนาการของศาสตร์ ทำให้บางสาขาวิชาต้องควมสำคัญลงจนถึงความสำคัญไปแล้ว ในขณะที่มีการผนวกเชื่อมหลากหลายสาขาวิชา จนเกิดเป็นสาขาวิชาใหม่ ๆ
- แม้ผู้ช้ข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการจะรู้ว่าข้อกำหนดสาขาวิชาเชี่ยวชาญเฉพาะผลิตผลไปแล้วในอดีต แต่ก็ไม่ประสงค์จะแก้ไขเนื่องจากประกาศ ก.พ.อ. กำหนดว่า ในกรณีการเปลี่ยนแปลงสาขาวิชาเชี่ยวชาญเฉพาะ จะต้องดำเนินการด้วยวิธีพิเศษ
- ฯลฯ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

Office of the Higher Education Commission

<http://www.nua.go.th>

หลักที่ ๒ ในการปรับปรุงเกณฑ์การกำหนดสาขาวิชา (Discipline) ในตำแหน่งทางวิชาการ

๑. ให้สอดคล้องกับสาขาวิชาต่าง ๆ ในระบบสากล และระบบอุดมศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน
๒. ให้สัมพันธ์กับการกำหนดกลุ่มสาขาวิชาที่สะท้อนวิชาชีพชั้นสูง
๓. จัดสาขาวิชาต่าง ๆ ที่หลากหลายกรณีกระจายในปัจจุบันเข้าหมวดหมู่เป็นกลุ่มสาขาวิชา เพื่อให้เป็นที่อ้างอิงได้ง่ายยิ่งขึ้น
๔. จัดสาขาวิชาต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในฐานการวิจัยและการเรียนการสอนในระบบอุดมศึกษา
๕. เพิ่มการรัดตึงสาขาวิชา (Sub-Discipline) ในแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้การกำหนดสาขาวิชาถูกนำไปใช้ประโยชน์ได้กว้างขวางมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงอนุสาขาวิชาจะนับถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงสาขาวิชา
๖. ต้องมีการพบนวนสาขาวิชาและอนุสาขาวิชาอยู่เสมอ ทั้งนี้จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบทุก ๆ ๓-๕ ปี

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

Office of the Higher Education Commission

<http://www.nua.go.th>

การระบุสาขาวิชาเชี่ยวชาญเฉพาะ (ในระบบการอุดมศึกษา)

- ช่วยให้ผู้สรรหาผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการในสาขาวิชาเดียวกัน ทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาประเมินผลงานทางวิชาการได้เหมาะสมเป็นรายบุคคล
- แสดงความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาของบุคคล ซึ่งสะท้อนพัฒนาการขององค์ความรู้ของศาสตร์แต่ละสาขาวิชา
- ต่างจากวัตถุประสงค์ของการกำหนดชื่อ หลักสูตร ภาควิชา คณะวิชา หรือสถาบันทางวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

Office of the Higher Education Commission

<http://www.nua.go.th>

หลักที่ ๒ ในการปรับปรุงเกณฑ์การกำหนดสาขาวิชา (Discipline) ในตำแหน่งทางวิชาการ (ต่อ)

๗. เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและปฏิบัติตามได้กว้างขวาง สมควรกำหนดให้
 - ๗.๑ การรอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ตั้งแต่วันที่เกณฑ์นั้นมิได้ใช้บังคับต้องระบุสาขาวิชาให้เป็นที่กำหนดนั้น
 - ๗.๒ ในกรณีที่จะสังเคราะห์กำหนดสาขาวิชาแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในเสนอ ก.พ.อ. ให้คำนึงช้ชื่อก่อน
 - ๗.๓ กรณีพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ก็ควรขอความร่วมมือให้ผูกพันและปฏิบัติตามเกณฑ์ด้วย เพื่อลดปัญหาอุปสรรคในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ
 - ๗.๔ กรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่ไม่ระบุสาขาวิชา หรือระบุสาขาวิชาแตกต่างไปจากเกณฑ์ หรือระบุสาขาวิชาที่ไม่สะท้อนความเชี่ยวชาญของผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือระบุสาขาวิชาที่ไม่ได้ตั้งเดิมจะเป็นสาขาพิเศษก็ควรพิจารณาในทันที ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ทั้งนี้ การกำหนดสาขาวิชาใหม่นี้จะต้องไม่ถือเป็นการข้ามสาขาวิชา อันเป็นเหตุให้ต้องกำหนดตำแหน่งทางวิชาการโดยวิธีพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
Office of the Higher Education Commission

<http://www.hea.go.th>

หมายเหตุประกอบเกณฑ์การกำหนดสาขาวิชา

๑. พัฒนาการทางวิชาการ แสดงว่า สาขาวิชา/อนุสาขาวิชา (และอาจรวมถึงแขนงวิชา) อาจมีหลากหลายแหล่ง เช่น จากการจัดยทางวิชาการ หรือจากพัฒนาการในวิชาชีพขั้นสูง จากกลุ่มสาขาวิชา ผนวก/ควบรวมสาขาวิชา หรืออนุสาขาวิชาต่างๆ ทำให้มีความเป็นไปได้ว่า อนุสาขาวิชาซึ่งเคยแยกกันในสาขาวิชาต่างๆ มากกว่า ๑ สาขาวิชา หรือ สาขาวิชานี้อาจถูกจัดเป็นอนุสาขาวิชาภายใต้ชื่อสาขาวิชาหนึ่ง ซึ่งเมื่อวิเคราะห์โดยลึกแล้วอาจพบว่ามีการเน้นหนักในบางประเด็นที่แตกต่างกัน เพียงแต่ในปัจจุบันยังคงใช้ชื่อเดียวกันอยู่

9

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
Office of the Higher Education Commission

<http://www.hea.go.th>

กลุ่มสาขาวิชา

- 01 : กลุ่มวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (Natural Sciences)
- 11 : กลุ่มวิศวกรรมศาสตร์ (Engineering)
- 15 : กลุ่มสถาปัตยกรรมศาสตร์ (Architecture)
- 18 : กลุ่มเทคโนโลยี (Technology)
- 21 : กลุ่มแพทยศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ (Medicine and Medical Sciences)
- 25 : กลุ่มการแพทย์อื่น (Other Medical Sciences)
- 31 : กลุ่มทันตแพทยศาสตร์ (Dentistry)
- 33 : กลุ่มเภสัชศาสตร์ (Pharmacy)
- 35 : กลุ่มสาธารณสุขศาสตร์ (Public Health)
- 37 : กลุ่มพยาบาลศาสตร์ (Nursing Science)
- 39 : กลุ่มสหเวชศาสตร์ (Allied Health) เทคนิการแพทย์ (Medical Technology)
- 41 : กลุ่มสัตวแพทยศาสตร์ (Veterinary Medicine)

11

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
Office of the Higher Education Commission

<http://www.hea.go.th>

หมายเหตุประกอบเกณฑ์การกำหนดสาขาวิชา (ต่อ)

๒. พัฒนาการของสาขาวิชา/อนุสาขาวิชา เมื่อเติบโตและขยายองค์ความรู้ในสำนักความคิดต่าง ๆ อาจปรากฏคำเรียกภาษาไทยที่หลากหลาย จึงได้งเล็บชื่อเป็นภาษาอังกฤษกำกับไว้ด้วยก็จะช่วยให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

๓. สาขาวิชาใหม่ ๆ รวบรวมสหสาขาวิชา (Multi-discipline) จึงแยกไว้ในกลุ่มสาขาวิชาอื่น ๆ ก่อน

๔. ได้จัดระบบเลขรหัสกำกับไว้ เพื่อใช้ในการอ้างอิงในระบบดิจิทัลในอนาคต เมื่อมีการพัฒนาระบบขั้นขึ้น

10

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
Office of the Higher Education Commission

<http://www.hea.go.th>

กลุ่มสาขาวิชา (ต่อ)

- 51 : กลุ่มเกษตรศาสตร์ (Agriculture)
- 53 : กลุ่มวนศาสตร์ (Forestry)
- 55 : กลุ่มประมง (Fishery)
- 61 : กลุ่มสังคมศาสตร์ (Social Sciences)
- 63 : กลุ่มบรรณารักษศาสตร์ (Library Sciences)
- 65 : กลุ่มศึกษาศาสตร์ (Education)
- 67 : กลุ่มนิติศาสตร์ (Law)
- 68 : กลุ่มการบัญชีและบริหารธุรกิจ (Accounting and Business Administration)
- 71 - 80 : กลุ่มมนุษยศาสตร์ (Humanities)
- 81 : กลุ่มวิจิตรศิลป์ (Fine Arts)
- 85 : กลุ่มประยุกต์ศิลป์ (Applied Arts)
- 91 : กลุ่มอื่น ๆ (Other Disciplines)

12